

[Peder Christensen.]

„Østsjællands Folkeblad“ skrev den 5. oktober i en ledende artikel om den politiske situation bl. a.:

„Hvorledes det vil gå med forslaget om genopbygningsfonden, hvor venstre ligesom i spørgsmålet om eksportudvalgenes bibeholdelse er kommet i modsætning til andelsbevægelsen, vil blive et af de spændende momenter.“

Der blev før hentydet til den højtærede statsministers udtalelser, og jeg skal citere en af dem, nemlig fra finanslovdebatten sp. 193, hvor han giver en udførlig omtale af dette lovforslag og siger, at rigsdagens venstre i denne sag går mod andelsbevægelsen. Ved i forbindelse med dette lovforslag at tale om et modsætningsforhold mellem andelsbevægelsen og venstre giver man sagen et videre perspektiv. Den danske andelsbevægelse har hidtil været økonomisk selvhjulpnen. Derfor har der ikke været et modsætningsforhold mellem venstre og andelsbevægelsen på dette område. Dersom andelsbevægelsen fortsat skal trives, bliver der det heller ikke fremover. Efter min mening er det en livsbetingelse for den danske andelsbevægelse, at den holder sig fri af samarbejde med staten.

Venstre kan ikke tilsige sin medvirken til dette lovforslags gennemførelse, fordi

- 1) de påståede finansielle vanskeligheder ikke er tilstede,
- 2) der er intet sagligt grundlag for en revolutionerende omlægning af danske mejeribrug for tiden,
- 3) den danske andelsbevægelse har hidtil været selvhjulpnen, og det ønsker vi også fortsat den skal være, og
- 4) vi ønsker ikke, at staten skal finansiere erhvervslivet.

Tesdorpf: Jeg kan ikke tilsige mit partis støtte til dette lovforslag. Jeg synes, at en længere diskussion om lovforslaget minder lidt for meget om at sælge skindet, inden man har skudt bjørnen; for forudsætningen for dette lovforslag må jo være oprettelsen af en genopbygningsfond, og når vi, som mit partis ordfører i fredags har givet udtryk for det, er imod at oprette en genopbygningsfond på dette tidspunkt og ved hjælp af Marshallpengene, er der i og for sig heller ingen grund for mit parti

og mig til at diskutere udlån fra en sådan fond, som dette forslag jo drejer sig om.

Hvad lovforslagets tekniske side angår, kan jeg henvise til, hvad jeg på mit partis vegne sagde om lovforslaget, da det sidst var til behandling. Jeg vil gerne tilføje, at også det konservative folkeparti ønsker en rationalisering af mejerierne, men vi ønsker, at den skal ske ved egen hjælp, og jeg vil gerne give det ærede medlem hr. Peder Christensen ret i den betragtning, han fremsatte, og som også jeg var inde på sidste gang, at rationalisering er ikke absolut ensbetydende med sammenlægning. Jeg tror også, man skal være varsom med at bedømme fremtiden altfor sikkert i dag. Man ved ikke, hvor stærkt mælkemængden pr. ko vil stige; forhåbentlig stiger den meget, og så bliver der ikke så megen grund til sammenlægning af mejerier, for så vil det enkelte mejeris størrelse af sig selv vokse.

Jeg vil gerne tilføje, at hvis rigsdagen vedtager lovforslaget om en genopbygningsfond uden vor medvirken, og hvis derfor en udvalgsbehandling af dette lovforslag i højere grad, end vi havde tænkt os, bliver en realitet, er vi selvfølgelig uanset vor principielle opfattelse villige til at drøfte de tekniske enkeltheder i et sådant udvalg.

Skytte: I overensstemmelse med mit partis standpunkt i forrige samling vil jeg tilsige vor medvirken til gennemførelse af det foreliggende lovforslag, selvfølgelig med det forbehold, at vi ønsker i det kommende udvalg nærmere at drøfte enkeltheder i lovforslaget.

Vi har vel lov til at gå ud fra, at alle i dag er enige om, at i alt fald en del af mejerierne er for små. Man kan så diskutere, hvor mange det drejer sig om, og hvilken størrelse et mejeri skal op på, for at alle kan være enige om, at det ikke er for lille. Sammenlægning og rationalisering af en del af disse mejerier vil sikkert betyde bedre økonomi og bevirke, at leverandørerne opnår en bedre pris for deres produkter.

Det ærede medlem hr. Peder Christensen foretog en statistisk sammenligning mellem mejerierne på Fyn og mejerierne indenfor to andre områder, hvoraf det fremgik, at de fynske mejerier, som var de mindste, kunne hævde sig, endda betydelig bedre end